

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.177/2024/6. szám

A felperes:

Felperes1 (th: Alperes1)

A felperes jogi képviselője:

Dr. Mihály Rita pártfogó ügyvéd (Cím3)

Az alperes:

Alperes1 (cím4)

Az alperes jogi képviselője:

Dr. Kövér Anita kamarai jogtanácsos (cím4)

A per tárgya:

személyiségi jogsértés megállapítása és sérelemdíj

Az elsőfokú bíróság és fellebbezett határozatának száma:

Szombathelyi Törvényszék 24.P.20.144/2023/29.

A fellebbező és a fellebbezés sorszáma:

felperes 30. sorszámú beadványa

Ítélet

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperesi pártfogó ügyvéd másodfokú díja a felperes terhén marad, a feljegyzett 432.000 (négy százharminckettőezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felülbírálat alapjául szolgáló elsőfokú tényállás

[1] A felperes 2016. óta tartózkodik büntetés-végrehajtási intézetekben. Az alperes intézetében 2021. október 20-tól 2023. április 14-ig, majd 2024. július 25-től jelenleg is ott tölti szabadságvesztés büntetését.

[2] A felperesnek a 2007-ben született Személy1 nevű gyermekével való kapcsolattartási jogát a megyei Kormányhivatal határozatszáml számú határozata szabályozta. Eszerint a felperes büntetés-végrehajtási intézetben (a továbbiakban: bv-intézet) való tartózkodásának ideje alatt a gyermekkel oly módon jogosult kapcsolatot tartani, hogy a kapcsolattartásra a megyei Bv-Intézetben minden év február és augusztus hónapban egy alkalommal 30 perc időtartamra jogosult azzal, hogy a felperesnek kell kezdeményeznie átszállítását a kapcsolattartás helyszínére. Megkereste a megyei Bv-Intézet Parancsnokát, hogy a felperes kérelmére a kapcsolattartás pontos időpontját és módját határozza meg, és erről a gondozó szülőt is értesítse. Az elmaradt kapcsolattartás pótlásáról úgy rendelkezett, hogy azt az esedékességet követő hónap utolsó napjáig kell pótolni. Emellett feljogosította a felperest levelezés és csomagküldés útján való kapcsolattartásra is.

[3] A felperes az alperesi bv-intézetben való tartózkodása ideje alatt a határozat alapján 2022. februárban és augusztusban, valamint 2023. februárban volt jogosult kapcsolattartásra.

A 2022. februári hónap esetében nem kérte a kapcsolattartás érdekében történő átszállítását helység1be. A 2022. augusztusi hónap vonatkozásában július 27-én ideiglenes átszállítását kérte a kapcsolattartás érdekében. Az alperes bv-intézeti parancsnoka határozatszám2. számú határozatával a kérelmet elutasította azzal az indokkal, hogy a pandémiás helyzet újbóli felerősödése miatt az ideiglenes átszállítását jelenleg nem engedélyezi. A határozat tájékoztatta a felperest, hogy az ellen panaszt terjeszthet elő a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokához. Nem állapítható meg, hogy a felperes panaszt előterjesztett. A 2023. februári hónapban esedékes kapcsolattartás 2023. március 6-án létrejött a felperes 2023. február 17-én kérelmezett és engedélyezett ideiglenes átszállítási kérelme alapján.

[4] A felperes 2022. december 6-án 600.000 Ft kártérítési igényt terjesztett elő az alperesnél az elmaradt kapcsolattartás miatt, mely elutasításra került arra utalással, hogy a kapcsolattartás Skype útján, telefonon és levelezés formájában is megvalósulhatott. Emellett

többször kérte végleges átszállítását a Bv.Intézet2be. Ezekből csak egy alkalommal, 2021. november 3-án indokolta kérelmét a gyermekkel való kapcsolattartással, a további öt alkalommal indokként tanfolyamok elvégzését jelölte meg. Mivel a végleges átszállítás engedélyezése a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának hatáskörébe tartozik, ezeket ő bírálta el és mindegyik kérelmet elutasította.

[5] A közgyógyellátásban részesülő felperes számára az alperes bv-intézeti orvosa kérelmére rendszeresen rendelkezett Magnézium-Citrici 500 mg magnézium ásványi anyagot tartalmazó gyógyhatású készítmény orvosi vényre történő felírása érdekében, mivel a felperes cukorbetegsége előírt gyógyszereken túl a közgyógyellátás összegének terhére csak orvosi javaslatra lehet igénybe venni az egyébként nem orvosi vényköteles készítményeket.

[6] A felperes számára a 2022. szeptember 20-án felírt 3 doboz 10 darabos magnézium készítményből 2022. október 14-én csak 1 doboz került kiosztásra. A meg nem kapott 2 doboz miatt panaszt tett a benyújtó1nél, mely a Bv.550/2023/10. számú tájékoztatásában a panaszt részben alaposnak találta. Az alperes a kiegészítő vizsgálat megállapításai alapján intézkedett a hiányzó 20 darab magnézium tabletta pótlása érdekében, melyet a felperes akkori fogvatartási helyén, a Bv.Intézet2-intézetben megkapott.

[7] A felperes cukorbetegsége miatt a vércukorszintje időnként nincs egyensúlyban, emiatt már olyan idegkárosodása jelentkezett, ami zsibbadásokat, görcsöket okozhat. E tünetre szakorvosi javaslatra előírt gyógyszereket az alperes rendszeresen biztosította.

A kereset

[8] A felperes végleges keresetében kérte megállapítani, az alperes azzal a magatartásával, hogy kiskorú gyermekével való személyes kapcsolattartást akadályozta és a közgyógyellátás terhére írható gyógyszereket nem biztosította, embertelen, megalázó büntetésnek vetette alá a felperest, reintegrációját megnehezítette, megsértette emberi méltóságát és egészséghez fűződő jogát. Kérte továbbá az alperest 4.200.000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezni.

[9] Keresete ténybeli alapjaként azt adta elő, hogy több alkalommal kérte ideiglenes átszállítását a győri bv-intézetbe a gyermekével való kapcsolattartás érdekében, de az alperes ezt csak 2023. márciusban tette lehetővé. Továbbá nem biztosította részére a közgyógyellátás terhére a magnézium gyógyszert, ami idegkárosodás miatt azért volt szükséges, mert gyakran görcsöl a lába és ezért nagyon keveset tud aludni.

[10] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére alapítva hangsúlyozta, hogy az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. Az alperes akadályozta gyermekével való kapcsolattartási jogát, amikor nem biztosította annak megvalósulását. A gyógyszer nem biztosítása folytán pedig az egészséghez fűződő személyiségi joga sérült. Az alperes emberi méltóságot és személyiségi jogot sértő magatartása sérelemdíj megállapítását indokolja. Az embertelen és megalázó fogvatartási körülmények az Alaptörvény III. cikkén és az EJE 3. cikkén túl az Európai Unió Alapjogi Charta 4. cikkébe is ütköznek.

Az ellenkérelem

[11] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

[12] A kapcsolattartás körében arra hivatkozott, hogy a keresettel érintett időszakban világjárvány volt, a kormány országos veszélyhelyzetet hirdetett, az állami működés általános szabályaitól eltérő szabályok érvényesültek. Az élet minden területét érintően és az emberek mindennapi életét korlátozó járványügyi intézkedések kerültek bevezetésre. A veszélyhelyzet kihirdetésével összefüggésben az egyes büntetés-végrehajtási szabályok módosításáról szóló 90/2020. (IV.5.) Kormányrendelet 3. § (7) bekezdésében adott jogszabályi felhatalmazás a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokát feljogosította, hogy korlátozza a látogató fogadást. Ennek keretében a koronavírus járvánnyal összefüggő feladatok végrehajtására a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága intézkedési tervet bocsátott ki, és az intézet ideiglenes elhagyásával eljáró kapcsolattartási formákról úgy rendelkezett, hogy az nem engedélyezhető. Hangsúlyozta, hogy a felperes a 2022. februári hónap esetében ideiglenes átszállítás iránti kérelmet sem terjesztett elő. A 2022. júliusi kérelmét a járványhelyzetre figyelemmel jogszerűen utasította el. A 2023. februári kérelem alapján pedig a kapcsolattartás megvalósult.

A magnézium vonatkozásában utalt arra, hogy a felperes részére a szükséges egészségügyi ellátást az alperes biztosította, a magnézium készítmény elmaradás pedig pótlásra került, ezzel kapcsolatban a felperest egészséghez fűződő jogának sérelme nem következett be.

[13] Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes a rendes jogorvoslati jogát nem merítette ki, a Bv.tv. 142. § szerinti panasz sérelmeivel kapcsolatban az alperes parancsnokához nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság döntése és indokai

[14] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára 230.000 Ft jogtanácsosi díj címén felmerült perköltség megfizetésére a bírósági eljárásokban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3.§ (1)-(3) bekezdése, 4/A.§-a alapján meghatározott összegben a felperes által megjelölt pertárgyérték alapján. Megállapította, hogy 252.000 Ft kereseti illeték az állam terhén marad és a pervesztes felperes pártfogó ügyvédi díja a felperes terhére esik.

[15] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdésére és 2:52. § (1)-(3) bekezdéseire utalással megállapította, hogy a sérelemdíj fizetésre kötelezés feltételeire a kártérítési felelősség általános szabályait kell alkalmazni. Mivel a felek közt büntetés-végrehajtási jogviszony áll fenn, és e körben az alperes közhatalmat gyakorol, ezért felelősségére a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésében foglaltak az irányadók. Eszerint a felelősséget akkor lehet megállapítani, ha a kárt közhatalom gyakorlásával, vagy annak elmulasztásával okozták, és a kár rendes jogorvoslattal, továbbá közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban nem volt elhárítható.

[16] Rögzítette, hogy a felperes egyrészt az emberi méltóság iránti személyiségi jogát sértő jogellenes alperesi magatartásként a gyermekével való kapcsolattartási jog akadályozását, másrészt az egészséghez fűződő személyiségi jogát sértő magatartásként a magnézium gyógyhatású készítmény nem biztosítását jelölte meg. Egyúttal az alperes jogellenes magatartását az Alaptörvény III. cikke, és a nemzetközi egyezmények alapján kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak is tartotta.

[17] Erre tekintettel a felperes által bizonyítandó tényeket a következők szerint határozta meg: A felperesnek kellett bizonyítania egyrészt azt, hogy az alperes jogellenesen járt el, amikor a gyermekkel való kapcsolattartási jogát akadályozta, annak feltételeit nem biztosította, másrészt nem biztosította részére a megfelelő egészségügyi ellátását és ezzel egészségében hátrányos változás állt be. Az esetleges jogellenes magatartás azonban önmagában nem jelenti egyúttal a felperes személyiségi jogának megsértését is, ezért azt is a felperes tartozott bizonyítani, hogy a személyiségi jogát sértő jogellenes alperesi magatartás olyan hátrányt okozott a felperesnek, amely a sérelemdíj megállapítására alapot ad. Végül azt is a felperesnek kellett bizonyítani, hogy a sérelem rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható. A büntetés-végrehajtási jogviszony keretében ilyen jogorvoslatnak minősül a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (továbbiakban: Bv. tv.) 21. és 142. §-a alapján előterjeszthető panasz. A panasz alapossága esetén ugyanis a sérelem orvosolható lett volna a kapcsolattartás pótlásával, illetve a magnézium beszerzésével.

[18] Megállapította, hogy mindezeket a felperes a perben nem tudta bizonyítani.

[19] A kapcsolattartás körében rámutatott, hogy a hatósági határozat alapján azt az adott időpontra a felperesnek kellett kérnie. A 2022. februári időpont esetében azonban a kérelmezés tényét nem tudta bizonyítani, erre önmagában a felperes állítása nem alkalmas. A 2022. augusztusi kapcsolattartás vonatkozásában az alperes elutasító határozatát jogszerűnek találta, mert az alperes megfelelően igazolta, hogy a koronavírus járvány idején a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága az elítéltek átmeneti szállítását valamennyi elítélt vonatkozásában mellőzte. Erre a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény, illetve a veszélyhelyzet kihirdetésével összefüggésben egyes büntetés-végrehajtási szabályok módosításáról szóló 90/2020. (IV.05.) Kormányrendelet 3. § (7) bekezdése feljogosította. Az alperes ezen intézkedésre történő hivatkozása jogszerű, ami kizárja az alperesi magatartás jogellenességét, ezért a felperes személyiségi jogát sem sértette. Ezt meghaladóan a sérelem orvoslására alkalmas jogorvoslati eszközt sem vette igénybe a felperes, mert az elutasító határozattal szembeni panaszt a beszerzett iratok nem igazoltak. Ezzel összefüggésben kártérítési igényt nyújtott be, ami nem a sérelem orvoslására alkalmas jogorvoslati lehetőség. Végül a felperes az önhibáján kívül megghiúsult kapcsolattartás pótlását sem kérte, ami szintén alkalmas lett volna a sérelem elhárítására. A harmadik kapcsolattartás pedig nem vitásan megtörtént. Rámutatott, hogy jogellenes alperesi magatartás hiányában nincs jelentősége, hogy más fogvatartási helyeken, időpontban a kapcsolattartást hogyan biztosították.

[20] A magnézium készítménnyel kapcsolatban rögzítette, hogy a főügyészség jelentése igazolta, hogy azt nem megfelelő számban biztosította az alperes. Rámutatott, hogy ugyanakkor a felperes panasza folytán az elmaradt készítmény utólag biztosításra került. Kiemelte, hogy a perfelvételi tárgyaláson adott tájékoztatás ellenére és tanúl tanú meghallgatását követően sem indítványozta a felperes a gyógyszer hiányával összefüggésben

bekövetkező egészségsértés tényének bizonyítására orvosszakértő kirendelését. A felperes nem vitatta tanúl tanú azon tényelődását sem, hogy a felperes panaszai a cukorbetegsége miatti tünetek, melynek kezelésére a megfelelő, hatékony gyógyszert biztosították. Emellett a felperes tényelődásában csak olyan múltó, átmeneti panaszokra hivatkozott, amelyek bizonyítottságuk esetén sem alkalmasak olyan sérelem megállapítására, ami sérelemdíj megítélését indokolná. Ezek alapján e körben is arra jutott, hogy nem állapítható meg olyan alperesi jogellenes magatartás, mellyel okozati összefüggésben a felperes egészsége sérült volna.

[21] Mindezekre tekintettel mind a jogsértés tényének bíróság általi megállapítása, mind a sérelemdíj iránti keresetet megalapozatlannak találta és elutasította. Utalt arra, hogy mivel jogellenes alperesi magatartás egyik felperes által hivatkozott sérelem körében sem volt megállapítható, így a keresetben megjelölt alaptörvényi rendelkezés és nemzetközi egyezmények sérelme sem merülhet fel.

A fellebbezés

[22] A felperes fellebbezésben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte az ítéletben ismertetett tartalmú keresetének megfelelő ítélet meghozatalával. Másodlagosan az alperes javára megítélt perköltség 50.000 Ft-ra való mérséklését kérte.

[23] Nem vitatta az elsőfokú ítélet felperest terhelő bizonyítási érdek körében tett megállapításait. Álláspontja szerint azonban tévesen jutott arra az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a bizonyítási kötelezettsége körébe tartozó tényeket nem tudta bizonyítani; a relevanciával bíró tényeket, alperes jogsértő magatartását szerinte bizonyította.

[24] A kapcsolattartás tekintetében a 2022. augusztusi kapcsolattartás esetében álláspontja szerint a kérelem megtagadásának jogszerűségét az elsőfokú ítélet tévesen állapította meg a koronavírus járványra hivatkozással, mert nem létezhet olyan norma (még a hivatkozott jogszabályok sem), ami az emberi méltóságot korlátozza. Ezért az alperesi magatartás jogsértő. A magnézium készítmény vonatkozásában kiemelte, hogy az ítélet megállapította, hogy azt az alperes megfelelő számban nem biztosította, csak utólag kapta meg. Álláspontja szerint tehát a mulasztást, kötelezettségszegést mindkét esetben megállapította a bíróság. Viszont arra tekintettel, hogy az alperest egy BVOP utasítás feljogosította a kapcsolattartás megghiúsítására, valamint a magnéziumot késve, de biztosította, nem sérült sem felperes emberi méltósága, sem pedig egészséghez való joga. Utalt arra, hogy a másodfokú bíróság felülbíráhatja az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelését, az anyagi jogi felülbírálat során a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítheti, és ennek alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti. Hangsúlyozta, hogy a fogvatartottak kiszolgáltatott helyzetben vannak, alperes pedig éppen e helyzetével élt vissza a jelen ügyben is.

[25] A perköltséget érintő másodlagos fellebbezést azzal indokolta, hogy az nem áll arányban az alperes jogi képviselője által kifejtett munkával, ezért az Ükr. 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelni kell. A bíróság az Ükr. 3. § (2) bekezdésének a) pontjában foglalt teljes jogi képviselői díjban marasztalta a felperest, annak ellenére, hogy az eljárás két perfelvételi tárgyalást követően már az első érdemi tárgyaláson befejeződött. Az alperesi képviselő tehát

három tárgyaláson vett részt úgy, hogy székhelye is helység²en van. Ez a tevékenysége nem áll arányban a megállapított 230.000 Ft perköltséggel.

A fellebbezési ellenkérelem

[26] Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokai alapján. Kérte a felperes „másodfokú perköltségében való marasztalását.”

[27] A kapcsolattartás tekintetében kiemelte, hogy egyetlen kérelmet utasított el, amely azonban a hivatkozott jogszabályok alapján kizárta az alperesi magatartás jogellenességét, ebből következőleg nem is sérthette felperes személyiségi jogát. Rámutatott, hogy a felperes a döntéssel szemben nem élt jogorvoslattal, és a kapcsolattartás pótlását sem kérte. Téves szerinte az a felperesi hivatkozás, hogy alperest egy BvOP utasítás nem jogosíthatta fel a kapcsolattartás megghiúsítására. Alperes igazolta, részletes beadványában levezette, hogy jogszabályi rendelkezés alapján, az abban foglaltak szerint járt el, amikor el kellett utasítania felperes kérését. A magnézium biztosítását illetően pedig azt emelte ki, hogy a felperes nem bizonyította az egészségsértés tényét. A felperes olyan átmeneti panaszokat adott elő, amelyek alapbetegségével a cukorbetegséggel járó tünetek, az orvostanú ezirányú előadását nem vitatta, és állítását szakértő bevonásával sem igazolta. A cukorbetegségére pedig nem vitatottan a megfelelő gyógyszereket az alperes biztosította mindvégig. A perköltséget illetően arra hivatkozott, hogy az a befektetett alperesi munkával arányos és a pertárgyértéken alapul.

Az ítéltábla döntése és indokai

[28] A fellebbezés nem alapos.

[29] Az ítéltábla előjáróban rögzíti, hogy a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *a*) pontján alapuló jogsértés tényének megállapítása iránti kereset tekintetében az állított személyiségi jogsértés tényének megállapíthatósága szükséges. Ennek feltétele a jogsértő és jogellenes alperesi magatartás, a megállapítani kért személyiségi jogi sérelem bekövetkezése, és a kettő közötti okozati összefüggés. (Meggjegyzi az ítéltábla, hogy e körben a rendes jogorvoslat előzetes kimerítése nem feltétel; tekintve, hogy csak a sérelemdíjnál utal a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése a kártérítés szabályainak alkalmazására.)

A Ptk. 2:52. § (1) bekezdésén alapuló sérelemdíj iránti kereset tekintetében pedig – a fentiekén túl – az is szükséges, hogy a személyiségi jogi sérelem olyan nem vagyoni hátrányt okozzon, amelynek kompenzálására az eset körülményeire tekintettel sérelemdíj megítélése indokolt azzal, hogy ezesetben a felróhatóság hiányának bizonyításával az alperes mentesülhet a sérelemdíj fizetési kötelezettség alól. Mindezek mellett közhatalom gyakorlásával megvalósított személyiségi jogsértés esetén a 6:548. § (1) bekezdése alapján az igény alaposságának további anyagi jogi feltétele, hogy az igényérvényesítő előzetesen az állított sérelem elhárítására rendelkezésre álló és alkalmas rendes jogorvoslatot, jelen esetben a Bv.tv. 142. §-a szerinti, a bv-intézet parancsnokához intézendő panaszjogát kimerítse. Ezt sem más hatóságnál benyújtott panasz, sem az alperesnél a Bv.tv. 143. §-a szerinti kártérítési eljárás kezdeményezése nem helyettesítheti.

Lényeges továbbá, hogy mindezen feltételek konjunktívak, azaz együttesen kell fennállniuk az igény alaposságához. Ezért bármelyik anyagi jogi feltétel hiánya az igényt megalapozatlanná és elutasítandóvá teszi, valamint a további feltételek vizsgálata szükségtelen is.

[30] Rámutat az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem korlátai között – ideértve azok indokait is – bírálhatja felül. A Kúria irányadó jogértelmezése (Gfv. 30.450/2023/7., Gfv. 30.320/2023/6.) szerint ez azt jelenti, hogy a másodfokú felülbírálat korlátját képezi az is, hogy a fél az elsőfokú döntés megváltoztatását a fellebbezésben milyen indokokra alapítja és milyen körben támadja. A Kúria Gfv. 30.450/2023/7. számú határozata [48]-[49] és [52] bekezdésében részletesen kifejtettek értelmében ez a következőkre vezet: Amennyiben az elsőfokú ítélet több, jól körülhatárolható körülmény vizsgálatával dönt a végül megalapozatlannak ítélt keresetről, úgy hogy önmagában a vizsgált körülmények bármelyikének hiánya kizárja a kereset teljesítését, akkor a keresetet elutasító elsőfokú döntés indokolása abban a részében, amely egyes kereseti feltételek teljesülésére vonatkozik, csak akkor vizsgálható és bírálható felül a másodfokú eljárásban, ha azt a fellebbezés támadja. Ennek hiányában viszont az elsőfokú ítélet indokolásának az e jogi feltétel vagy kizáró ok fennállta tekintetében tett része és megállapítása a másodfokú eljárásban egyrészt nem felülbírálható ítéleti tartalom; másrészt azt irányadónak kell tekinteni a fellebbezés elbírálása során, azaz lényegében köti a másodfokú bíróságot.

[31] A felperes fellebbezése csak az alperes terhére rótt jogsértő magatartás elkövetésének tényével, jogellenességével kapcsolatos ítéleti megállapítást támadta. A megállapítási és marasztalási keresetének egyéb fent ismertetett – az elsőfokú ítéletben is lényegében helyesen azonosított – további konjunktív anyagi jogi feltételi hiányát megállapító ítéleti döntést a fellebbezés nem érintette, ezekkel kapcsolatban fellebbezésében nyilatkozatot nem tett. Ebből következően a kizárólag a jogsértő, jogellenes magatartás fennálltán alapuló fellebbezés nem vezethet eredményre. Önmagában a fellebbezésben foglalt indokok alapján – azok esetleges helytállósága esetén – sem foghatott helyt az elsőfokú ítélet megváltoztatásra és a kereset teljesítésére irányuló fellebbezési kérelem. Az ítéltábla csupán megjegyzi, hogy teljes mértékben egyet is értett az elsőfokú ítélet által vizsgált további anyagi jogi feltételek hiánya körében tett megállapításaival és indokaival.

[32] A fellebbezésben előadottakkal kapcsolatban megállapítható, hogy az ugyan a tények bizonyítottságára és a tényállás módosítására hivatkozik, valójában azonban a tartalma szerint értékelve az a fellebbezésben vitássá nem tett tényállás eltérő jogi minősítését, abból eltérő jogi következtetés levonását célozza [Pp. 369. § (3) bekezdés c) pont]; a jogsértő és jogellenes alperesi magatartás, mint jogi tény megállapítására irányul. Az ítéltábla azonban a fellebbezésben felhozott indokok alapján sem találta jogszabálysértőnek az elsőfokú ítéletet.

[33] A 2022. augusztusi kapcsolattartás tekintetében nem vitás, hogy azt az alperes elutasító döntése hiúsította meg és okozott a felperesnek sérelmet. A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése általános jelleggel védi a személyiségi jogokat és mindenkit arra kötelez, hogy annak megsértésétől tartózkodjon. A személyiségi jogot sértő cselekmény mint sajátos kötelemfakasztó esemény személyiségvédelmi igény alapja lehet (Kúria

Pfv.IV.21.186/2022/10.). Főszabály szerint bármely személyiségi jog sérelmét eredményező magatartás megteremtheti az anyagi jogosultságot arra, hogy a sérelmet szenvedő fél a személyiségvédelmi eszközöket érvényesítse; ám jogszabályban biztosított jogi eszközök alkalmazása, a jog gyakorlása a jogellenes magatartást általában nem teszi megállapíthatóvá (Kúria Pfv.20.531/2023/11).

Kiemeli az ítéltábla, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének a kártérítés szabályaira való utalása folytán alkalmazandó Ptk. 6:520. § *d)* pontja a károkozás jogellenességét kizárja, ha az jogszabály által megengedett magatartás. Ebben az esetben a felelősség megállapítása sem lehetséges. Az ítéltábla megítélése szerint ez nem csak a sérelem díj iránti igényre, hanem a személyiségi jogsértés egyéb, objektív szankcióira, így a jogsértés tényének megállapítása iránti igényre is kiterjed.

[34] Erre figyelemmel vizsgálva az alperes kapcsolattartást érintő elutasító döntést, az állapítható meg, hogy az alperesnek joga és kötelessége volt az adott helyzetben a rá vonatkozó jogszabályok alapján a kérelem teljesítését megtagadni. E körben megjegyzi az ítéltábla, hogy az érintett időszakban nem az alperes és elsőfokú bíróság által felhívott törvény, hanem a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény volt hatályban, amelynek azonban a 237. § (4) bekezdés *ba)* pontja ugyanúgy rendelkezett. Helyesen állapította meg tehát lényegében az elsőfokú ítélet az alperes terhére rótt, személyiségi jogot sértő magatartás jogellenességének hiányát, másként fogalmazva jogszerűségét. Ennélfogva megalapozatlan az a felperesi érvelés, hogy „nem létezhet olyan norma, amely az emberi méltósághoz való jogot korlátozza.” Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése és 54. cikk (1) és (4) bekezdése értelmében különleges jogrendben alapvető és egyéb jogok törvény által korlátozhatók.

Végül a teljesség kedvéért – noha ezt már ez elsőfokú bíróság nem vizsgálta – megjegyzi az ítéltábla, hogy az alperesi magatartással okozati összefüggésben a felperes által megjelölt személyiségjogsértés megvalósulása sem állapítható meg. A kapcsolattartás elmaradása sem a felperes emberi méltóságát, sem egészségét nem sérti, így e joga megsértésének megállapítása és emiatti sérelemdíj iránti igény ezekből is megalapozatlan.

[35] A magnézium tabletta késedelmes biztosításával kapcsolatos fellebbezést illetően kiemeli az ítéltábla, hogy a jogsértést az elsőfokú ítélet is megállapította. A fentebb kifejtettek szerint e feltétel önmagában nem teszi alapossá az igényt, ahhoz további anyagi jogi feltételek fennállása szükséges. E körben pedig az elsőfokú bíróság a sérelemdíj iránti keresetet a panasz mint rendes jogorvoslat kimerítésének elmulasztása miatt és az előadott hátrány sérelemdíjjal való kompenzálásának indokolatlansága, valamint mindkét keresetet a felperes ezzel okozati összefüggésben álló egészségét ért sérelem, egészségügyi állapota romlásának hiányában utasította el. Ezeket a fellebbezés nem támadta, így az ítélet megváltoztatására nem volt alap. Megjegyzi az ítéltábla itt is, hogy az alperesi magatartással okozati összefüggésben a felperes által megjelölt személyiségjogsértés megvalósulása az emberi méltóság vonatkozásában mindezeket túl itt sem állapítható meg. A magnézium biztosításának elmaradása, késedelme a felperes emberi méltóságát nem sérti, így e joga megsértésének megállapítása és emiatti sérelemdíj iránti igény ezekből is megalapozatlan.

[36] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntését – a fenti kiegészítéssel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta annak helyes indokaira a Pp. 386. § (4) bekezdése szerinti utalással.

[37] A perköltséget érintő fellebbezés is megalapozatlan volt. A képviseleti díj összegének mérséklését az Ükr. 3. § (6) bekezdés első monda a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel engedi összevetni és aránytalanság esetén mérsékelni. Megállapítható, hogy az alperesi képviselő a feladatát a per során maradéktalanul ellátta. A kifejtett tevékenység megítélésénél az alperes székhelyének nincs jelentősége, mivel költségtérítést nem kért, míg a tárgyalások száma önmagában nem meghatározó. Figyelembe kell venni, hogy az alperesnek értékelni kellett a felperes beadványait és mellékleteit, fel kellett tární a lehetséges védekezés ténybeli és jogi kereteit, számba venni és beszerezni a bizonyítási eszközöket. Az alperes e körben a per során több érdemi beadványt nyújtott be ténybeli és jog védekezése előadására, alátámasztására, okirati bizonyítékot csatolt, azok tartalmát is elemezve. Nem volt tehát az ítéltábla megítélése szerint indok a képviseleti munkadíj csökkentésére.

[38] A másodfokú perköltséget illetően az ítéltábla a fellebbezés eredménytelensége miatt a – Pp. 383. § (5) bekezdése és a 364. §-ának utaló szabálya folytán alkalmazandó – Pp. 83. § (1) bekezdésére figyelemmel állapította meg, hogy a pervesztes felperes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett fellebbezési illeték az állam terhén marad a Pp. 102. § (6) bekezdés alapján, valamint a felperes pártfogú ügyvédjének díja a felperes terhére esik a Pp. 101. (3) bekezdése alapján. Az alperes a Pp. 81. § (2) bekezdésének megfelelő felszámítást a másodfokú perköltségére nem terjesztett elő, azért az ítéltábla a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján arról nem rendelkezhetett.

Győr, 2025. március 19.

Dr. Maurer Ádám s.k.

Dr. Zsitva Ágnes s.k.

Dr. Sarmon Hedvig s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró